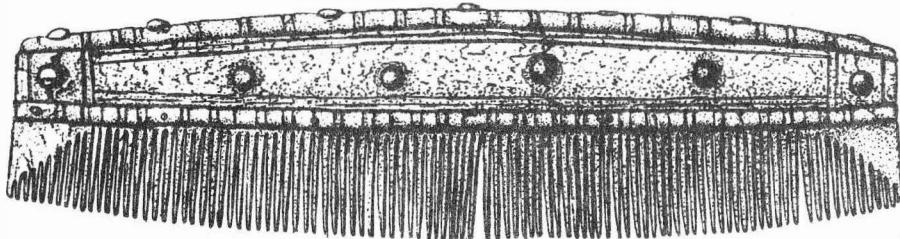

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESkoslovenské AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1988

BRNO 1991

volutové a popelnicových polí. Vzhledem k tomu, že černé půdy dosahují v těchto místech mocnosti až 150 cm, nebylo možné jednotlivé objekty rozlišit. Proto byla v místech největší koncentrace volutové keramiky vyhloubena sonda o rozměrech 6 x 1,2 m, orientovaná delší osou ve směru SV - JZ. Touto se podařilo zachytit hliník kultury volutové s množstvím keramiky a další menší objekt se dvěma velkými kameny, keramikou, kostěným šípem a slopnou červenou barvívou, rozptýleného na ploše 50 x 50 cm. V nadložní vrstvě bylo nalezeno několik silného kulturny jordanovská a KNP.

Keramika a broušená industrie kultury volutové byla rozptýlena v prostoru celé skrývky.

O b j e k t e d e r V o l u t e n k u l t u r a u s S m r ž i c e / B e z . P r o s t ď j o v / .
Im Monat Mai 1988 setzten die Arbeiten am Aufbau der Wasserversorgungsordnung für Prostějov West am Kataster der Gemeinde Smržice fort. Auf der vom Ilumus entblößten Fläche wurden Objektreste der Voluten- und der Urnenfelderkultur erfasst. An Stellen der grössten Scherbenkonzentration der Volutenkultur hat man eine Sonde ausgehoben, in der es gelang zwei Objekte der o. a. Kultur festzustellen. In der hangenden Schicht wurden einige Seltersen der Jordanow- und der Trichterbecherkultur geborgen.

DIE SYSTEMATISCHE ARCHAEOLOGISCHE GRABUNG AUF DER NEOLITHISCHEN SIEDLUNG BEI TĚŠETICE - KYJOVICE IM JAHR 1988 / Bez. Znojmo/

Eliška Kazdová, Pavel Koštúřík, FF MU Brno
/Taf. 2, 3/

Die Terrainarbeiten setzten im Sektor A /Taf. 2/, im Abteil 2 auf der neu abgedeckten Fläche von 50 x 40 m fort, die NO von dem bereits untersuchten Rondell liegt. Hier wurden an 40 Siedlungsobjekte erfasst, von denen die Mehrzahl aus dem Zeitabschnitt der Kultur mit mährischer bemalter Keramik /weiter MBK/ stammt. Man hat auch Objekte gefunden, die Linear- und Stichbandkeramik enthielten.

Ausser dem wurde ein gestörtes Körpergrab II₁₄ entdeckt, das teilweise durch ein anderes eingetieftes Objekt zerstört worden war. Nach dem unkompletten Gefäß, auf dem sich die charakteristische Ritzverzierung befindet, gehört es zweifellos in die I. Stufe der Kultur mit MBK. Die Grabgrube hatte die längere Achse in O-W Richtung orientiert, der Schädel lag auf der Ostseite. Das Antlitz des Hockers war nach SW orientiert. Ausser dem Schädel blieb nur der obere Skeletteil erhalten /Taf. 3/. Das Fragment des verzieren Gefäßes befand sich an der Stelle zwischen dem Unterkiefer und dem Ellbogen des gewinkelten Armes. Das angeführte Körpergrab II₁₄ gehört zu den ältesten Befunden dieser Art aus dem Zeitabschnitt der Kultur mit MBK in Mähren.

Im SW Abschnitt des Sektors A2 verließ auch ein Teil der äusseren Palisade /Obj. 73/. Diese hat man jedoch in dieser Saison eingehender nicht untersucht; mit ihrer Erforschung wird erst im nächsten Jahr gerechnet. Nahe der äusseren Palisade befinden sich weitere Siedlungsobjekte, die sich an einigen Stellen mit dem Palisadengräbchen gegenseitig stören.

Die Ausfüllung der 24 untersuchten Objekte gewährte wertvolles Material: bemalte Keramik, Bruchstücke figuraler Plastiken, Obsidiangeräte, Farbstoff und zahlreiche Tierknochen. Die archäologische Untersuchung des Sektors A2 wird im Jahre 1989 beendet werden und erst dann wird die Gesamtbewertung dieses Teiles der neolithischen Niederlassung durchgeführt werden.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM POD NEOLITICKOU OSADOU U TĚŠETIC-KYJOVIC /okr. Znojmo/

Eliška Kazdová, Pavel Koštúřík, FF MU Brno

Nad údolím závlahové přehrady vybudované na Únanovce, již od známého systematicky zkoumaného sídliště, byla v létě 1988 odkryta ornice na protáhlé ploše ve směru V-Z o rozloze 56 x 25,5 m. Zemní úpravy zde provádělo JZDM Mír Praha v souvislosti s plánovanou výstavbou dvou seníků. Pracovníci těšetické expedice ohrožené místo prozkoumali a zjistili pouze jediný pravčík objekt, který se nacházel v SV části odkryvu. Ukázalo se, že neolitické osídlení do těchto svažitých míst již nezasahuje.

Objevená zahľoubená jáma mala pravidelný obdelený pôdorys s mierne zaoblenými rohy a témor rovným dnem. Obsahovala včetně zlomky keramiky, dva preslene, niekoľko kusov mazanice a zvŕecí kosti. Objekt náleží podľa výraznej halštatskej keramiky k horákovskej kultuře, ježíž sídlisko aktivita byla již dříve doložena predevším na ploše sektoru C a D systematického výzkumu.

Rettungsgrabung unterhalb der neolithischen Siedlung bei Třešťice - Kyjovice / Bez. Znojmo /. Südlich von der bekannten systematischen Grabung in der Flur "Sutny" wurde im Jahre 1981 eine Fläche im Ausmass von 56 x 25,5 m abgedeckt. Den durch Terrainherrichtungen gefährdeten Platz untersuchten Mitglieder der Třešťicer Expedition. Auf der abgedeckten Fläche befand sich lediglich ein einziges prähistorisches Objekt - eine seicht eingetiefe Grube vom regelrechten länglichen Grundriss, die nach den Keramikfunden der Horákovker Kultur gehört.

SÍDLIŠTĚ LIDU S MORAVSKOU MALOVANOU KERAMIКОU U PROSTĚJOVA /okr.

Miroslav Šmid, AÚ ČSAV Brno

Prostějov/

Při stavbě vodovodního zásobovacího řádu pro Prostějov západ byly narušeny sídlisko objekty kultury s moravskou malovanou keramikou. Tři objekty /I, II, III/ byly zjištěny po skrývce ornice a jejich výzkum byl proveden ve dnech 24. - 30. 3. 1988, dva objekty /IV, V/ protunula rýha pro vodovodní potrubí a byly prozkoumány ve dnech 2. - 6. 5. 1988.

Lokalita se nachází v SZ části katastru města Prostějova v trati "Za kovárnou" /vlevo silnice a železniční tratě z Prostějova do Kostelce na Hané/ a je rozložena na nevýrazném sprášovém návrší obráceném k JV, které tvoří levobřežní terasu říčky Loučely.

Popis objektů.

Objekt č. I se nacházel společně s objektem č. II ve středu zkoumané plochy. Na povrchu se rýsoval jako tmavá oválná skvrna s drobnými říčními valouny. Po provedení výzkumu bylo možné objekt charakterizovat jako oválnou jámu mísovititého profilu s malou prohlubní v JZ části. Delší osa byla orientovaná ve směru JZ/SV a měřila 260 cm, kratší 200 cm. Maximální hloubka vykazovala hodnotu 40 cm. Keramika datuje objekt do fáze IIa MMK.

Objekt č. II byl vzdálen pouze 60 cm S od objektu č. I. Nepravidelná mísovitá jáma o rozměrech 220 x 200 cm a max. hloubce 54 cm byla vyplňena černou hutnou hlinou a množstvím říčních valounů. Velmi chudý a neprůkazný keramický materiál nedovoluje bližší časové zařazení v rámci MMK.

Objekt č. III byl na JZ okraji zkoumané plochy. Na podloží se rýsoval jako velká tmavá skvrna na nepravidelném pôdorysu. Pro značnou rozlohu a rychlý postup zemních prací byla odkryta pouze jeho SV část. Vzhledem k rozměrům a tvaru lze objekt interpretovat jako hliník. Ve střední části hliníku, na střepech z velké nádoby, ležel shluk lidských a zvířecích kostí, které byly zámeněně kráčeny na menší kusy. Získaná keramika patří fázi IIb MMK.

Objekt č. IV byl zcela zničen hloubením vodovodní rýhy. V profilu SZ slény výkopu se rýsovaly pouze jeho zbytky v podobě jámy se zahroceným dnem, široké na úrovni sprášového podloží 125 cm a hluboké 80 cm. Keramika datuje objekt do fáze IIa MMK.

Objekt č. V byl rovněž narušen hloubením vodovodní rýhy. Jáma kotlovitého profilu s rozměry 150 x 180 cm byla zahloubena 80 cm pod úroven sprášového podloží. Dno pokrývala 15 cm mocná vrstva mazanicové destrukce. Získaná keramika, zvláště pak krdlo pohárovité nádoby zdobené žlutou a bílou malbou, patří přelomu mezi starším a mladším stupněm MMK.

Vedle materiálu MMK byla z objektů získána i keramika kultury volutové a vypíchané.

Siedlung des Volkes mit mährischer bemalter Keramik bei Prostějov / Bez. Prostějov /. In den Monaten März und Mai 1988 wurde eine archäologische Rettungsgrabung in der Flur "Za kovárnou" NW der Stadt Prostějov durchgeführt, wo bei Terrainarbeiten auf der Wasserversorgungsordnung Objekte der Kultur mit mährischer bemalter Keramik gestört worden waren. Wenn wir die Erkenntnisse zusammenfassen, die vor allem das keramische Material gewährte, können wir die Objekte I, IV und V in Phase IIa der MBK einreihen, wobei das Material aus Objekt Nr. V im Rahmen dieser Phase das älteste ist /Auftreten von gelber und weißer Bemalung/. Andererseits hat das Material aus Objekt Nr. III alle typischen Merkmale der Phase IIb.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1988

BRNO 1991

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, Koliště 17/19
Odpovědný redaktor : Dr. J. Tejral
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : L. Trávníčková
Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské základny pracovišť ČSAV
v Brně,
technický redaktor J. Keprt
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Náklad : 450 kusů - neprodejně
Vydáno jako rukopis